

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
GÜMRÜKLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ANKARA

Konu: Kıymet Araştırması Çalışması Hk.

İlgi: 20.10.2020 tarih 58341131 sayılı yazınız

İlgide kayıtlı yazınızda; Bakanlığınızın değerlendirilmesi neticesinde bilimsel yöntemler kullanılarak düşük kıymetli olma ihtimali bulunan beyannamelerin tespit edilip kıymet araştırmasına yönlendirilmesinin kararlaştırıldığı ve bu nedenle bir kısım eşya için risk bazlı kıymet araştırması uygulamasının Bilge Sisteminde devreye alındığı belirtilmektedir.

Sistemde düşük kıymetli olarak atanan beyannameye muayene kontrol ekranında ilgili kalem için kıymet araştırması kutucuğu muayene memuru tarafından işaretlenmeden blokenin kaldırılamayacağı, kıymet araştırması yapılması gerektiği, tahmini kıymet vurgusu yapılarak 2012/29 sayılı Genelge uyarınca fark kıymet için teminat alınız uyarı mesajı geleceği ifade edilmektedir.

Söz konusu yazınızda ifade edilen uygulamaların harekete geçirilmesiyle birlikte, daha önce muayene memurlarının inisiyatifinde olan konunun bazı eşyalar için sistem tarafından otomatik kontrolünün öngörülemez bazı sorunlar yaratacağı düşünülmektedir.

Bilindiği üzere, Gümrük Kıymeti ile ilgili temel uluslararası metin ülkemizin de taraf olduğu Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının III. Maddesinin uygulanmasına dair anlaşma DTÖ kıymet anlaşmasıdır. Ayrıca 4458 sayılı Gümrük Kanununun kıymet ile ilgili hükümleri DTÖ kıymet anlaşması hükümleri ile uyumlu bulunmaktadır.

Şüphesiz ki, Gümrük idaresinin araştırma hakkı her daim mevcuttur. Gümrük Kanununun 65/1 maddesi gereğince Gümrük İdareleri beyanın doğruluğunu araştırıp kontrol edebilirler. Diğer taraftan mükellefler, beyannameye eklenmesi zorunlu olan kıymet bildirim formunu imzalamakla beyanname eklerinde yer alan bilgi ve belgeleri gerçeğe uygun beyan ettiğini sonradan talep edilecek ilave her türlü bilgi ve belge, tutanak ve raporları aynı sorumlulukla vereceğini taahhüt etmiş bulunmaktadır.

Söz konusu kıymet araştırmasının nasıl yapılacağı ise 2012/29 sayılı Genelge ile açıklanmıştır. Gümrük idaresinin konu hakkında geçmiş deneyim ve uygulamaları da göstermiştir ki Bakanlığa intikal eden yargı kararlarına tetkikinden Gümrük kıymeti konusunda açılan davaların aleyhe sonuçlandığı da aşikardır.

Netice olarak, ilgede kayıtlı yazı ile uygulamaya konulacak olan hususun geçmiş tecrübelerde dikkate alınarak gözden geçirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Bilge sisteminde doğrudan oluşturulacak bloke ve teminat ile kontrol edilmeye çalışılan uygulamanın GATT'ın VII. Anlaşması ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun kıymetle ilgili 65. Madde ve buna bağlı 2012/29 sayılı Kıymet araştırması Genelgesi hükümleriyle çeliştiği ve bu bağlamda konunun düzeltilmesi için değerlendirme yapılması hususunu takdirlerinize arz ederim.

Serdar KESKİN

İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

İGMD 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Hükümlerine göre kurulmuş bir meslek teşekkülüdür.